

ВИСТУДЮЧІ ОСОБИ:

Старий сліпий дідусь.

Марта — єго невістка.

Остап — літ 12.

Гая — літ 8.

Юрко — літ 10.

Сотник козацкий.

Козаки.

Татари.

Дівчата — жниці.

} єї діти.

ДІЯ I.

(Сільська хата. Перед нею росте високе дерево, подальше керниця. Під хатою на лаві сидить старий сліпий дід з сивою бородою; побіч него трояс внучат).

Дідусь: Так, мої дітоньки! колись, як був я дужий-молодий, то й сам ходив бороти ся з ворогами, Турками та Татарами. Тямлю добре батька Хмельницького, тямлю Жовті Води і Корсунь, де кервавий справили ми бенкет. Гей, там пани Потоцькі не мід-вино пили! Все тямлю. Не раз, не два дивив ся смерти в очі, як кулі свистали коло уха, а шаблюки гей лискашки маяли. Зазнав і неволі турецкої — там то випекли поганці очі і прийшло ся тепер на старости літ в сдіпоті проживати, съвіта Божого не оглядати. Не здуваю вже шаблюки носити, землі рідної боронити — хай молодші ваші батьки Вкраїні послужать.

Остап: Гей! коби мене батько хотіли взяти зі собою на війну — я вже потрапив би шаблюкою рубати — а на коні вмію їздити.

Гая: А як тебе убють?

Остап: Зараз убють! Ніби то кожного убивають! Та не дам ся убити... а як убють...

Дід: Смерть за рідну землю славна смерть, дай Боже кождому такої діждати.

(Вдалині чути кіньский тупіт).

Юрко: Що се? чи вже наші повертають? Мали тут бути аж за тиждень!

Гая (тривожно): А може се Татари надходять? Боже!

Остап: Вже налякала ся! Ну, я живим не дам ся їм взяти. (Вбігає в хату. Остап тільки наслухуючи і глядячи в сторону, відки несе ся тупіт. Юрко вилазить на дерево).

Остап (вертає з ножем і пістолем): Не бійте ся, обороню вас всіх перед Татарами.

Юрко (з дерева): Ні, се не Татари! Се таки козаки — їдуть в наш бік.

Гая: Батько?